

Vinavant cifras nairas

Chantun Grischun cun il legraivel quint statal 2019

DA GION NUTEGN STGIER/FMR

■ **Danovamain cifras nairas ha preschentà ier il schef dal departemant da finanzas, cusseglier guvernativ Christian Rathgeb. Il quint statal 2019 serra cun in anc meglier resultat che quel da l'onn precedent. Il retgav operativ è tar 115,5 milliuns francs.** Dapi l'entschatta da schaner 2019 è cusseglier guvernativ *Christian Rathgeb* schef da finanzas dal chantun Grischun. Sco gia avant in onn ha el er actualmain preschentà cifras nairas tar il quint annual. Il retgav operativ da 115,5 milliuns francs è dapi 11 onns il meglier resultat. Il 2009 aveva il chantun Grischun fatg in gudogn operativ da 109 milliuns francs. Avant in onn era la summa dal gudogn operativ tar 105,2 milliuns francs ed en il quint annual 2019 è quella damai per 10,3 milliuns francs pli auta. Il resultat total mussa in plus da 53,6 milliuns francs, l'onn precedent eran quai be 2,7 milliuns francs. Tenor il preventiv quintava il Chantun il 2019 cun in resultat total da plus stgars 35 milliuns francs, sa resultada è lura ina summa pli auta da 18,6 milliuns francs.

Sutpassaments considerabels dal preventiv

Da la vart dals custs n'èn ils credits tenor preventiv (custs da persunal, custs materials e custs da manaschi) betg vegnids duvrads per tut en tut 30 milliuns. Las investiziuns nettas èn marcantamain pli bassas ch'èn il preventiv, uschia che er las amortisaziuns en il quint economic èn cun circa 50 milliuns cleramain sut las valurs budgetadas. Contribuì a quai cun 22 milliuns han credits tenor preventiv per contribuziuns d'investiziun a terzas personas, che n'èn betg vegnids duvrads. Questas contribuziuns dependan directamain dal progress da realisaziun dals singuls projects cofinanziads e na stattan perquai betg sut l'influenza dal chantun. Igl èn vegnidas retratgas tut en tut 33 milliuns main contribuziuns da gestiun ad instituziuns publicas ed a terzas personas che previs.

Pli autas entradas da taglia

Da la vart dals retgavs è il bun resultat operativ d'attribuir principalmain a las

suandantas posiziuns: Las taglias chantunales èn cun ina summa dad 806,9 milliuns francs pli autas (preventiv +21,6 milliuns francs entradas effectivas +3,6 milliuns francs). La part chantunala pli auta da la taglia anticipada è per 4,6 milliuns francs pli auta e la part chantunala pli auta da la taglia federala directa è per 2,9 milliuns francs megla che anc l'onn precedent. Tar ils pajaments d'encliegentscha or da l'inquisiziun da prestaziuns da construcziun Grischun è la summa pli auta tar 4,5 milliuns francs. Ils gudogns da contabilitad sin vaglias en la facultad finanziaria èn tar in plus da 16 milliuns francs. Tar las taglias chantunales èn las taglias directas da las personas natiralas (taglias sin las entradas, taglias sin la facultad e taglias a la funtauna sco er taglias sin las expensas da personas estras) creschidas cumpareglia cun il preventiv per 12,2 milliuns francs. Er las taglias directas da las personas giuridicas (taglias sin il gudogn e sin il chapital) èn cun in plus da 2,4 milliuns francs levamain sur las valurs da l'onn precedent. Davart da la Banca naziunala è vegnida ina summa da 31 milliuns franc. Ils proxims dus onns duess quella esser per in pau pli auta, ha ditg Rathgeb.

Damain investiziuns

Las investiziuns bruttas quellas schean tar ina cifra da 381,1 milliuns francs, l'onn avant eran quai anc 384,7 milliuns francs. La summa da las investiziuns nettas munta a 227,0 milliuns francs ed è uschia per 12,7 milliuns pli bassa che anc avant in onn. La quota statala è tar 13,8%, l'onn precedent tar 13,9 %. Il grad d'atgna finanziaziun da las investiziuns nettas è stà tar 132,3%, l'onn 2018 eran quai 119,3 %. L'agen chapital disponibel è s'augmentà da 418 milliuns francs sin 496 milliuns francs.

Las finanzas publicas furman pia ina buna basa per las sfidas finanzialas a partir da l'onn 2021, ha menziunà Rathgeb. En vista a las grondas sfidas er finanzialas dastga il Chantun esser cuntent d'avair ina situaziun solida, ha punctuà il schef da finanzas dal Grischun. Repetidamain ha il cusseglier guvernativ da la PLD ditg ch'il resultat dal quint annual 2019 saja davairas in resultat plaschaivel.